

Leerplicht, Doorstroompunt073 & Leerlingenvervoer
Jaarverslag schooljaren 2021-2022 & 2022-2023

Inhoudsopgave

Samenvatting & conclusie.....	2
1 Leerplicht.....	4
Beleidsontwikkelingen.....	4
Cijfers.....	5
2. Voortijdig schoolverlaten.....	8
Beleidsontwikkelingen.....	8
Cijfers.....	8
3. Leerlingenvervoer.....	13
Beleidsmatige ontwikkelingen.....	13
Cijfers.....	13

Samenvatting & conclusie

De gemeente 's-Hertogenbosch verantwoordt zich in dit jaarverslag *'Leerplicht, Doorstroompunt en Leerlingenvervoer'* over de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023. In dit jaarverslag vindt u met behulp van de benodigde cijfers een toelichting op (beleidsmatige) ontwikkelingen, inspanningen en resultaten. Vanwege beleidsmatige en uitvoerende opgaven, met name rond het organiseren van onderwijs voor Oekraïners, heeft de gemeenteraad in het schooljaar 2021-2022 geen jaarverslag ontvangen. Als gevolg hiervan zijn in dit jaarverslag de afgelopen twee schooljaren gebundeld in één jaarverslag.

Op welke doelgroep heeft dit jaarverslag betrekking?

Het jaarverslag heeft betrekking op alle kinderen en jongeren vallende onder leerplicht¹ of behorende tot het Doorstroompunt073 (16 tot 23)². Onderstaande tabel geeft de omvang van de doelgroep weer.

Tabel 1: Aantal kinderen en jongeren in schooljaren

Leeftijd	2021-2022	2022-2023
5-11 jaar	11074	11073
12-17 jaar	9332	9439
18-23 jaar	3018	3225

Leerplicht

Oorzaak stijging absoluut verzuim

De stijging van het absoluut verzuim (leerplichtige jongere die zonder geldige reden niet op een school staat ingeschreven) in 2021-2022 heeft onder andere te maken met de komst van kinderen en jongeren uit Oekraïne. In eerste instantie volgden de meeste kinderen en jongeren online onderwijs. Er is hard gewerkt om alle kinderen in het basisonderwijs een plek te geven, in het bijzonder om leerlingen in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar in de Internationale Schakelklas (ISK) te plaatsen. Het absoluut verzuim in schooljaar 2022-2023 is ten opzichte van het voorgaande schooljaar gedaald.

Wat doen we eraan?

Voor de meeste kinderen en jongeren uit Oekraïne is een plek in het onderwijs gevonden. Nu ze hier langer onderwijs volgen onderzoeken we wat er aan extra ondersteuning nodig is voor deze doelgroep.

Oorzaken stijging relatief verzuim³

De stijging in verzuimmeldingen van 12 tot en met 17-jarigen heeft deels te maken met het vaker melden van verzuim door scholen. Leerplicht is vaker aanwezig op scholen en omdat leerlingen dan vaker aangesproken worden op hun verzuim, gaan scholen ook beter melden. De aanpak werkt! De stijging heeft ook te maken met de gevolgen van de Coronapandemie. Dit had een grote impact op het dagelijks leven waarin meerdere jongeren moeite hadden het schoolritme weer op te pakken.

Wat doen we eraan?

- Leerplicht zet naast haar wettelijke taak ook concreet in op het eerder (preventief) melden en aanpakken van verzuim. Dit om erger of uitval te voorkomen.
- Vanuit de regio gezamenlijk vastgestelde verzuimaanpak geïntroduceerd op het Koning Willem 1 College (KW1C). Hier zijn, onder de noemer van het Thuiszitterspact, de afspraken over deze doelgroep in meegenomen.
- Voorlichtingsfilmpjes over het verzuimbeleid voor docenten en studenten op het KW1C.

¹ Kinderen vanaf 5 jaar, tot het einde van het schooljaar waarin zij 16 jaar worden.

² Inmiddels is de doelgroep officieel vanaf 2024 uitgebreid naar 27 jaar.

³ Een leerling staat wel ingeschreven op een school, maar is zonder geldige reden afwezig tijdens les- of praktijktijd. Dit wordt ook wel spijbelen genoemd.

- Er worden startgesprekken op alle scholen gevoerd. Het thuiszitterprotocol wordt hierin ook extra onder de aandacht gebracht. Het goed melden, de rollen en verantwoordelijkheden afstemmen en de juiste dingen op tijd doen staan hierin centraal.

Voortijdig schoolverlaten

Oorzaken stijging voortijdig schoolverlaters

Het aantal voortijdig schoolverlaters is de afgelopen jaren zowel landelijk als lokaal toegenomen als gevolg van:

- de lange periode van thuisonderwijs gedurende de Coronapandemie
- een toename van depressieve klachten onder jongeren
- ruim aanbod van werk voor jongeren

Wat doen we eraan?

- We benaderen jongeren van 16 jaar en ouder en gaan met hen in gesprek gaan over hun studie en toekomst. Dit werkt preventief ten aanzien van schooluitval. Een groot deel van de jongeren heeft de studie hervat. Jongeren krijgen ondersteuning om verder te komen in hun ontwikkeling (onderwijs, werk of ondersteuning). Het onderwijs is hierbij betrokken en neemt verantwoordelijkheid voor leerlingen die verzuimen.
- De uitvoerende functies op het gebied van voortijdig schoolverlaten binnen de gemeentelijke organisatie (de Jobfinder, Jobcoaches, Onderwijsmakelaar, Doorstroomcoach, Aanwezigheidscoach en de TOM-coaches) worden in- en extern beter zichtbaar.
- Traject op Maat heeft de werkwijze van TOM@WORK onderdeel gemaakt van het aanbod zodat alle deelnemers er gebruik van kunnen maken.
- We benutten de kennis van jeugdhulp beter, denk aan het inzetten van de gezinsbenadering.

Leerlingenvervoer

Om leerlingen zelfredzamer te maken worden zij die dat kunnen en willen geholpen bij het (leren) fietsen of gebruik maken van het openbaar vervoer.

Wat doen we eraan?

- Er worden keukentafelgesprekken gevoerd met ouders en kinderen. Zij worden geholpen om zelfstandig te (leren) reizen.
- Daar waar geen mogelijkheden zijn voor zelfstandig reizen wordt meerjarig beschikt.
- De cijfers van het schooljaar 2022-2023 vormen een nulmeting.

1 Leerplicht

In Nederland heeft ieder kind het recht om op school zijn of haar talenten te ontwikkelen. Wanneer een kind 4 jaar wordt mag een kind naar school. Ouders⁴ zijn verplicht hun kind vanaf 5 jaar in te schrijven op een school. Uitzonderingen zijn alleen mogelijk met een vrijstelling van leerplicht. Vanaf 5 jaar tot het einde van het schooljaar waarin de jongere 16 jaar wordt is diegene verplicht om naar school te gaan. Aansluitend is er de kwalificatieplicht. Jongeren vanaf 16 jaar moeten onderwijs volgen tot zij een startkwalificatie halen of 18 jaar worden, op een enkele uitzondering na.

Het niet naar school gaan kent vele redenen. Het tijdig opmerken, melden en aanpakken van ongeoorloofd en/of zorgelijk schoolverzuim is een samenspel van ouder(s), leerling, school, eventuele hulpverlening en leerplicht. Het begint met goede afspraken, zowel thuis als op school. Beleid(sontwikkeling) rond dit onderwerp zijn:

- Preventieve aanpak
- Startgesprekken
- Thuiszitterspact
- Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS)

De cijfers rond de volgende onderwerpen geven meer inzicht in de aard en omvang:

- Verzuimmeldingen & wijze van afhandeling
- Thuiszitters
- Vrijstellingen
- Verlof

Beleidsontwikkelingen

Preventieve aanpak

Vanwege privacyregels mag een leerplichtambtenaar niet zonder melding bij het verzuimloket DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs) leerlingen spreken die kort verzuimen of vaker te laat komen. De wettelijke norm om te melden is 16 uur verzuim binnen 4 weken. Vanuit de gedachte het verzuim vroegtijdig aan te pakken is er met scholen in gemeente 's-Hertogenbosch afgesproken dat zij een leerling die 10 uur verzuimt binnen 4 weken mag aanmelden bij DUO (onder de noemer *overig verzuim*). Leerplicht voert dan gesprekken met leerlingen, ouders en school vanuit het adagium "*Praat met ons in plaats van over ons!*". Daar liggen de eerste vragen en antwoorden. Vaak gebeurt dit tijdens spreekuren op school. De verzuimende leerling wordt gezien en zo nodig krijgt de leerling hulp vanuit de school of een waarschuwing. Onderdeel van de preventieve aanpak vormde *de pilot Toegang & Regie*, waarin twee medewerkers van Toegang & Regie met de specialisatie leerplicht betrokken zijn bij jongeren die zijn uitgevallen op school of dreigen uit te vallen. Door deze aanpak kunnen jongeren sneller verwezen worden naar de juiste hulpverlening en werken we aan een snelle terugkeer naar school. Deze pilot is inmiddels onderdeel van een vaste werkwijze.

Startgesprekken

Op alle scholen heeft een *'startgesprek'* plaatsgevonden. De leerplichtambtenaar gaat samen met de jeugdverpleegkundige, schoolmaatschappelijk werker, de schooldirectie en/of verzuimcoördinator in gesprek. Het thuiszitterprotocol wordt extra onder de aandacht gebracht. Er worden afspraken gemaakt over de aanpak en preventie van schoolverzuim. Wie doet wat, wat zijn de acties die erop volgen, hoe werken we samen en hoe leggen we deze afspraken vast. Nieuw is dat er zo nodig medewerkers van Toegang en Regie (Jeugdhulp) betrokken zijn bij deze gesprekken en afspraken.

Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS)

Bij de aanpak van schoolverzuim is de snelheid waarmee actie ondernomen wordt belangrijk om (langdurige) schooluitval te voorkomen. Het doel van deze aanpak is toeleiding of terug naar een passend onderwijsprogramma. Een eenduidige aanpak en duidelijkheid over wie wat doet in welke

⁴ Waar ouder staat in dit rapport bedoelen we ouders of verzorgers.

fase helpt daarbij. De leerplichtambtenaar bepaalt de route en heeft daarbij de keuze uit (een combinatie van) het aanspreken van de leerling, de ouders, het inzetten van vrijwillige (jeugd)hulp, een Halt-straft of interventies vanuit het civiel of strafrechtelijk kader. De aanpak is altijd zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig.

Thuiszitterspact

Medio november 2020 werd het thuiszitterpact ondertekend door Farent, GGD, Samenwerkingsverbanden in primair- en voortgezet onderwijs, Stichting Schoolbesturen Primair Onderwijs 's-Hertogenbosch (SSPOH) en het Directeurenoverleg Voortgezet Onderwijs (DOVO) en gemeente 's-Hertogenbosch. Centraal staat het contact met de jongeren en hun ouders, het stimuleren van aanwezigheid en het vroegtijdig signaleren van schooluitval. Samen met ouders en leerling wordt steeds gekeken naar wat er mogelijk en nodig is om ervoor te zorgen dat de jongere weer naar school gaat. Leerplicht, Doorstroompunt073 en Traject op Maat (T.O.M.) zijn hier ook actief bij betrokken. Uiteindelijk is het de bedoeling dat geen enkel kind in de gemeente 's-Hertogenbosch langer dan drie maanden thuiszit zonder passend aanbod van onderwijs of zorg.

Cijfers

Voordat we de verzuimcijfers presenteren, eerst een korte toelichting op de begrippen. Als een leerling niet naar school gaat zonder geldige reden, dan is dat een overtreding van de Leerplichtwet. Er is dan sprake van schoolverzuim. Verzuim bestaat uit absoluut en relatief verzuim.

Absoluut verzuim: er is sprake van absoluut verzuim als een leerplichtige jongere, zonder geldige reden, niet op een school staat ingeschreven. Volgens de Leerplichtwet is de gemeente verplicht om te controleren of alle inwoners die onder de Leerplichtwet vallen op een school staan ingeschreven.

Relatief verzuim: een leerling staat wel ingeschreven op een school, maar is zonder geldige reden afwezig. Dit wordt ook wel spijbelen genoemd. Scholen zijn volgens de Leerplichtwet verplicht om dit ongeoorloofd relatief verzuim te melden. Er zijn twee varianten relatief verzuim:

- **Luxe verzuim**: de leerling is zonder toestemming, buiten de schoolvakanties, bijvoorbeeld met vakantie gegaan.
- **Signaalverzuim**: de leerling verzuimt door sociaal-emotionele problemen of bijvoorbeeld door problemen thuis.

Verzuimmeldingen & wijze van afhandeling

Onderstaande cijfers rond verzuim laten zien dat er een stijging heeft plaatsgevonden in zowel het aantal meldingen als het aantal personen.

Tabel: aantallen verzuimmeldingen

Leeftijd	2021-2022		2022-2023	
	Meldingen	Personen	Meldingen	Personen
5-11 jaar	177	129	181	129
12-17 jaar	1758	658	2232	775
Totaal	1935	787	2413	904

De stijging van verzuimmeldingen in de leeftijdsgroep 12-17 jaar kent meerdere oorzaken. De Coronacrisis heeft de afgelopen twee schooljaren nog steeds zijn weerslag gehad op jongeren. De maatregelen, zoals het sluiten van onderwijs en horeca, hadden veel invloed op hun dagelijks leven. Ook het mentaal welbevinden van jongeren was lager in vergelijking met andere leeftijdsgroepen. De maatregelen hadden een grotere impact op hun dagelijks leven en gezondheid, terwijl het risico van het virus voor hen lager was in vergelijking met oudere leeftijdsgroepen (Bron: RIVM). De maatregelen hebben een grote impact op hun leven gehad en jongeren hadden moeite het schoolritme weer op te pakken. Daarnaast heeft deze stijging ook te maken met het beter melden van verzuim door scholen.

Met de aanwezigheid van leerplichtambtenaren op alle scholen en de mogelijkheid om preventief te werken stijgt de kwaliteit, maar ook het aantal meldingen.

Tabel: wijze van afhandeling verzuimmeldingen

Afhandeling	2021-2022	2022-2023
Vrijwillige jeugdhulp	39	20
Halt straf	39	38
Proces-verbaal absoluut verzuim	3	1
Proces verbaal relatief verzuim	44	59
Proces-verbaal luxeverzuim	2	7
Handhaven in een civiel kader	2	3
Totaal	129	128

Thuiszitters

Een thuiszitter is een leerling die langer dan 4 weken verzuimt óf niet op een school staat ingeschreven. Ook leerlingen met een vrijstelling van onderwijs op basis van medische of psychische problemen noemen we een thuiszitter. Uit cijfers vanuit de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs blijkt dat er gedurende het schooljaar ongeveer 35 "echte" thuiszitters zijn. Het betreft vaak jeugdigen met complexe problematiek. Voor hen wordt intensieve gezocht naar een passende plek en zo nodig hulp. Het aantal 'thuiszitters' die langer dan 4 weken verzuimen óf niet op een school staan ingeschreven is terug te vinden in onderstaande tabel.

Tabel: Thuiszitters 4 weken verzuim of niet ingeschreven op school

Duur verzuim	2021-2022		2022-2023	
	Absoluut verzuim	Langdurig relatief verzuim	Absoluut verzuim	Langdurig relatief verzuim
Langer dan 3 maanden	50	18	75	9
Nog in behandeling	39	1	14	4
Totaal	89	19	89	13

De stijging van absoluut verzuim⁵ (van 89 leerlingen naar 125) heeft vooral te maken met de komst van veel jongeren uit Oekraïne. Zij volgden onderwijs in Oekraïne en wilden dat onderwijs hier voortzetten. Vrijwel allemaal volgden zij online onderwijs. De Leerplichtwet staat thuisonderwijs niet toe en er is hard gewerkt om deze jongeren op school te krijgen. De Internationale Schakelklas (ISK) is gestegen van 90 leerlingen naar ruim 400. Voor de leerlingen uit Oekraïne van 17 jaar of ouder is een uitzondering gemaakt. Zij mochten hun opleiding online afronden om zodoende hun startkwalificatie te behalen. Het absoluut verzuim is in schooljaar 2022-2023 is gedaald zoals in onderstaande tabel te zien.

Resultaat Absoluut verzuim	2021-2022	2022-2023
Ingeschreven op school	298	269
Overgedragen aan Doorstroompunt073 (RMC)	12	17
Verhuizing	41	49
Vrijstelling	37	36
Diversen/ in behandeling	39	32
Totaal	427	403

Vrijstellingen

⁵ Zonder geldige reden niet op een school ingeschreven staan.

Als een jongere vrijstelling van inschrijving heeft is de ouder ontheven van de verplichting het kind in te schrijven bij een school. Deze ontheffing kent verschillende gronden:

- **Artikel 5 sub a:** een jongere is door lichamelijke en/of psychische redenen niet in staat om te worden toegelaten tot het onderwijs. Een onafhankelijk arts geeft hiervoor een verklaring af.
- **Artikel 5 sub b:** ouders hebben overwegende bedenkingen tegen de richting van het onderwijs op alle scholen binnen een redelijke afstand van hun woning.
- **Artikel 5 sub c:** een jongere staat als leerling ingeschreven aan een instelling voor onderwijs in het buitenland en bezoekt deze geregeld.
- **Artikel 15:** een kwalificatie-plichtige jongere kan in bijzondere omstandigheden vrijstelling krijgen indien wordt aangetoond dat diegene op een andere manier voldoende onderwijs krijgt.
- **Artikel 5a:** ouders leiden een trekkend bestaan samen met hun kind.

Tabel: aantallen vrijstellingen per soort per schooljaar

Soort vrijstelling	2021-2022	2022-2023
Artikel 5 onder a	34	33
Artikel 5 onder b	14	18
Artikel 5 onder c	48	43
Artikel 15: volgen van ander onderwijs	35	44
Artikel 5a	3	6
Toegekend volgens DUO (vanuit een andere gemeente)	1	7
Totaal	135	151

De stijging bij twee vormen van vrijstelling is hieronder toegelicht.

Artikel 15

We zien een stijging van het aantal vrijstellingen artikel 15 vanwege krapte op de arbeidsmarkt. Jongeren worden soms rechtstreeks benaderd door werkgevers. In sommige gevallen leren jongeren het vak intern en krijgen van het bedrijf cursussen aangeboden. Een aantal jongeren had wel een baan, maar niet bij een erkend leerbedrijf waardoor ze niet in het mbo konden instromen. Deze jongeren zijn in het team Leerplicht individueel besproken met als uitkomst dat hen vrijstelling is verleend en een jobcoach betrokken blijft. Ook kan deelname aan Traject op Maat (T.O.M.) een voorwaarde zijn voor vrijstelling.

Artikel 5a

Er zijn meer vrijstellingsaanvragen ontvangen in verband met een trekkend bestaan van ouders of verzorgers. Na toetsing zijn ze vrijgesteld.

Verlof

Er kan verlof worden verleend zodat een leerling geoorloofd afwezig is. Bijvoorbeeld wanneer een gezin vanwege het beroep van ouders niet in de schoolvakanties met vakantie kan of andere bijzondere omstandigheden.

Overzicht afhandeling verlofaanvragen	2021-2022	2022-2023
Aanvraag ingetrokken	1	1
Afwijzing extra verlof	7	2
Melding (<10 dagen) doorgezonden	5	1
Toekenning extra verlof	3	6
Onvoldoende gegevens aangeleverd voor de beoordeling	2	4
Totaal	18	15

2. Voortijdig schoolverlaten

Om volwaardig mee te doen in de maatschappij en duurzaam aan het werk te zijn, is het belangrijk dat jongeren in het bezit zijn van startkwalificatie⁶. Stoppen met school is voor sommige jongeren een bewuste keuze, bijvoorbeeld omdat de opleiding niet bij hen past of ze liever aan het werk gaan. Soms stoppen ze genoodzaakt door persoonlijke problemen. Veel voortijdig schoolverlaters keren alsnog terug naar school met ondersteuning van het Doorstroompunt073.

Beleidsontwikkelingen

Van RMC naar Doorstroompunt073

Het RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voor voortijdig schoolverlaters) gaat formeel per 1 januari 2024 *Doorstroompunt* heten. De nieuwe naam is landelijk door jongeren bedacht omdat ze de naam meer passend vinden bij de functie. In de gemeente 's-Hertogenbosch heeft het een lokaal tintje gekregen met de toevoeging 073.

Wetsvoorstel van school naar duurzaam werk

Het Wetsvoorstel *van school naar duurzaam werk* die op 1 augustus 2025 van kracht moet worden, heeft als doel om jongeren met afstand tot de arbeidsmarkt de juiste begeleiding en ondersteuning te geven, zodat zij uiteindelijk economisch zelfstandig zijn. Voor het Doorstroompunt073 (RMC) betekent dat de doelgroep wordt aangevuld met jongeren van 23 tot 27 jaar zonder startkwalificatie. Onderstaande tabel geeft een indruk van de omvang van de aanvullende doelgroep.

Tabel: aantal jongeren tussen de 23 en 27 jaar per kalenderjaar

	Aantal personen per 1-1-2022	Aantal personen per 1-1-2023
Leeftijd 23 t/m 27 jaar	11.068	11.449

Functies

De uitbreiding van Traject op Maat is bestendigd in de voorjaarsnota 2023. Daarnaast zijn er nieuwe ondersteuningsvormen in de functies van Onderwijsmakelaar en Jobfinder.

Project Woow (well on your way)

Dit is een regionale samenwerking die gericht is op jongeren die dreigen uit te vallen op school. De jongeren volgen een **tijdelijk** passend traject, terwijl ze ingeschreven blijven op school, met als doel terug te keren naar de eigen school. Afgelopen jaren hebben jongeren op deze manier (tijdelijk) kunnen deelnemen aan Traject op Maat, zonder dat zij uitgeschreven werden op school.

Cijfers

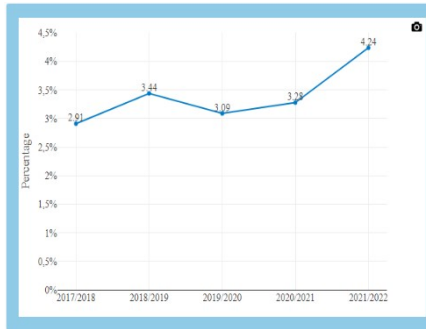
Ondanks onze ambitie het percentage voortijdig schoolverlaters onder de 2% te houden, weten we ons niet te onderscheiden ten opzichte van de landelijk stijgende trend sinds schooljaar 2019-2020. Redenen voor de stijging zijn het lang thuisonderwijs volgen tijdens Corona, een toename van depressieve klachten onder jongeren en de aantrekkingskracht van werken.

Tabel: stijging percentage Vsv'ers t.o.v. andere vergelijkbare gemeenten

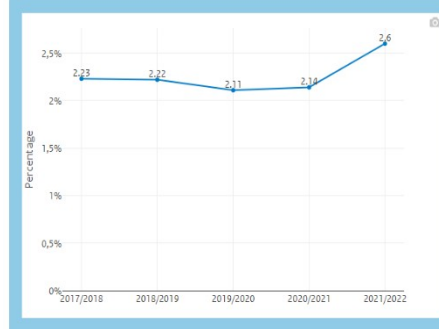
Gemeente	2021-2022	2022-2023
's-Hertogenbosch	2,14%	2,6%
Tilburg	2.56%	2.98%
Breda	2.11%	2.36%
Eindhoven	2.6 %	3.1 %
Nijmegen	2.12%	2.7%

⁶ Een startkwalificatie is een havo- of een vwo-diploma of een mbo-diploma op niveau 2 of hoger.

Het landelijk beeld⁷

Gemeente 's-Hertogenbosch

Cijfers en toelichting per deelgebied VSV

De gemeente 's-Hertogenbosch biedt vanuit het Doorstroompunt073 verschillende ondersteuningsvormen, bestaande uit:

- de Doorstroomcoaches;
- Traject op Maat met TOM-coaches;
- een Aanwezigheidscoach;
- een Jobfinder en Jobcoach;
- Actieplan Leerbanen;
- een Onderwijsmakelaar.

Doorstroomcoaches

Doorstroomcoaches zetten zich actief (en geregeld met de nodige volharding) in om in contact te komen met de jongeren. Eenmaal in contact helpen zij jongeren om een passende opleiding te vinden door hen te informeren, adviseren en ondersteunen. Denk aan ondersteuning bij loopbaanvragen, het afnemen van een loopbaanoriëntatietest of een verwijzing naar (hulpverlenende) instanties. Wanneer er sprake is van een wachttijd, houden zij contact met de jongere tot de hulp daadwerkelijk wordt gerealiseerd. Doorstroomcoaches werken intensief samen met Weener XL door op locatie te zijn voor jongeren die een uitkering willen aanvragen en waar nodig te verwijzen.

Tabel: cijfers dienstverlening outreachende aanpak

Outreachende aanpak	2021-2022	2022-2023
Aantal brieven verstuurd	1353	1512
Aantal huisbezoeken	95	100
Aantal begeleidingstrajecten	127	112
Succesvolle uitstroom*	41	54

* De categorie 'succesvolle uitstroom' wordt in onderstaande tabel nader gespecificeerd.

Tabel: specificatie resultaten succesvolle uitstroom outreachend Doorstroompunt 073

*Specificatie resultaten succesvolle uitstroom	2021-2022	2022-2023
Hulpverlening	11	6
Dagbesteding	0	1
Instream T.O.M.	1	8
Jongerenloket	9	12
Particuliere opleiding/thuisstudie/onderwijs buitenland	2	2
Start school nieuw instroommoment	8	16
Werk	10	9
Totaal	41	54

Traject op Maat (T.O.M.) - "Aandacht werkt!"

⁷ Bron: VSV Dashboard ministerie OC&W.

Traject op Maat, (T.O.M.) begeleidt jongeren tussen de 16 en 27 jaar die om welke reden dan ook zijn uitgevallen op school of werk. Jongeren krijgen er een eigen coach en doen 4 dagen per week mee aan het groepsprogramma. Ze ontwikkelen allerlei (sociale-, communicatieve-, sportieve- culinaire-, creatieve) vaardigheden en werken aan hun persoonlijke ontwikkeling.

Tabel: wijze van begeleiding

Traject op Maat: succesvolle begeleiding	2021-2022	2022-2023
Hulpverlening	14	13
School	3	32
Start school nieuw instroommoment	24	11
Werk	30	22
In begeleiding (geweest) bij Jongeren en schulden	-	33
Werk en Inkomen (uitkering)	2	2
Nog in begeleiding einde verslagjaar	70	33
Gestopt	13	16
Niet gestart na intake	1	3
Totaal	157	165

TOM@WORK, een pilot

Vooruitlopend op de wetwijziging om de taken van Doorstroompunt073 uit te breiden 23 naar 27 jaar, is in augustus 2020 de pilot TOM@WORK gestart. Inmiddels is dit een onderdeel van het aanbod van Traject op Maat geworden. TOM@WORK biedt 3 dagen per week begeleiding aan jongeren in het vinden van werk wat echt bij hen past. Wekelijks worden er persoonlijke doelen gesteld en is er hulp bij het zoeken naar passend werk, solliciteren en nazorg. Daarnaast wordt er gewerkt aan het vergroten van hun zelfstandigheid, sociale vaardigheden, sport, gezond leven en peer-to-peer coaching. Wanneer werken (nog) niet mogelijk is wordt er hulpverlening ingeschakeld. Jongeren worden aangemeld door Weener XL, Doorstroompunt073 of melden zichzelf aan.

Tabel: resultaten TOM@WORK

Resultaten succesvolle begeleiding	2021-2022	2022-2023
Werk/Werk en opleiding	13	9
Succesvolle begeleiding - Hulpverlening	5	3
Succesvolle begeleiding - Start school nieuw instroommoment	1	1
Gestopt	0	1
Nog in begeleiding einde verslagjaar	0	2
Totaal	19	17

Aanwezigheidscoach voor verzuim 18+

Ook niet-leerplichtige jongeren verzuimen. Hierdoor lopen zij het risico dat zij door mede door schoolverzuim zonder diploma of startkwalificatie het onderwijs verlaten. Op het voortgezet onderwijs worden deze leerlingen door leerplicht benaderd. Op het mbo is hiervoor een Aanwezigheidscoach. De coach gaat met de jongeren in gesprek over de reden van het verzuim en geeft advies, ondersteuning en informatie.

Tabel: verzuimcijfers jongere 18-23 jaar

Verzuim 18+ (18-23 jaar)	2021-2022	2022-2023
Meldingen totaal	1207	906
Na overleg door school afgehandeld	730	603
Adviesgesprek en afspraken gemaakt	254	211
Verwezen naar hulpverlening	18	7

Onbereikbaar	22	12
Onterechte melding	22	17
Waarschuwingbrief gestuurd	149	53
Overig	12	3
Opleiding hervat	Niet geteld	557
Opleiding beëindigd, werk	Niet geteld	64
Opleiding beëindigd, andere opleiding	Niet geteld	33

De Jobfinder en Jobcoach

De Jobfinder en Jobcoach ondersteunen jongeren tussen 18-27 jaar met het vinden en behouden van een baan door onder andere:

- het adviseren van werkgevers in de omgang met jongeren in een kwetsbare positie,
- het verbinden van hulpvragen aan de hulpverlener
- het geven van advies aan derden over trajecten voor voortijdig schoolverlaters, de Participatiewet en eventuele subsidiemogelijkheden.

Tabel: resultaten Jobfinder

Jobfinder	2021-2022	2022-2023
Aan het werk met jobcoaching	20	20
Aan het werk zonder jobcoaching	17	17
Anders	9	19
Hulpverleningstraject ingezet	3	1
Past niet binnen doelgroep	5	7
Reageert niet (meer)	4	2
Wil niet	1	0
Zelf werk gevonden	4	2
Nog in begeleiding einde verslagjaar	1	14
Totaal	64	82

Tabel: resultaten Jobcoach

Jobcoach	2021-2022	2022-2023
Aan het werk	4	0
Aan het werk, geen inzet jobcoaching nodig	3	7
Aan het werk, jobcoaching overgedragen aan interne jobcoach bedrijf	1	1
Langere tijd werk, inmiddels stabiel traject, jobcoaching niet meer nodig	2	3
Anders	1	0
Niet klaar voor werk, andere begeleiding nodig	2	0
Traject overgedragen aan een collega	3	5
Uitgevallen	1	0
Verhuisd	0	1
Nog in begeleiding einde verslagjaar	13	11
Totaal	30	28

Dit actieplan betreft een samenwerking tussen de gemeente 's-Hertogenbosch en het Koning Willem 1 College om jongeren te helpen bij het vinden en behouden van een leerbaan.

Tabel: resultaten actieplan leerbanen

Actieplan Leerbanen	2022	2023
Totaal aantal trajecten	82	Tot okt '23: 79

De Onderwijsmakelaar

De functie is er voor jongeren die inwoner zijn van de gemeente 's-Hertogenbosch en een mbo, hbo of universitaire opleiding (willen gaan) volgen. De onderwijsmakelaar zorgt ervoor dat de student zich kan focussen op de inhoud van de studie door ondersteuning te bieden in niet-onderwijsinhoudelijke zaken. Voorbeelden hiervan zijn DUO, geldzaken, brieven van instanties, kinderopvang, inburgering en wonen. Er is ook aandacht voor (mogelijke) uitvallers uit onderwijs en doorstromers naar hoger onderwijs. Gedurende het schooljaar blijft de onderwijsmakelaar in beeld door contact te onderhouden met de student en mogelijk ook de voortgang te bespreken met de mentor. Waar nodig worden extra hulpmiddelen ingezet, zoals coaching, extra lessen Nederlands of bijvoorbeeld een taalmaatje buiten de opleiding om. De ondersteuning is vooral bedoeld voor jongeren met weinig achterban en statushouders, maar iedere jongere kan er een beroep op doen.

Tabel: resultaten dienstverlening onderwijsmakelaar (Bron: analyse onderwijsmakelaar en JVS)

De Onderwijsmakelaar	2021-2022	2022-2023
Bemiddeld hulpvraag beantwoord	29	40
Ondersteuning niet meer nodig	16	17
Verhuisd	2	1
Verwezen	4	3
Gestopt met studie	3	
Wilde geen ondersteuning	2	
Totaal	56	61

3. Leerlingenvervoer

Op 4 juli 2023 heeft de gemeenteraad het besluit genomen om de zelfredzaamheid en onafhankelijkheid van leerlingen te vergroten door hen op een verantwoorde manier te begeleiden naar zelfstandig reizen.

Beleidsmatige ontwikkelingen

Zelfredzamer in vervoer

Per 1 augustus 2023, voorafgaand aan het schooljaar 2023-2024, is rond het leerlingenvervoer gestart met de beleidsimplementatie. Ons doel is dat leerlingen uiteindelijk zoveel als mogelijk zelf en met vertrouwen naar school, stage, werk, sport of ander activiteiten kunnen gaan. Een consulent leerlingenvervoer ondersteunt de leerling om zo zelfstandig mogelijk te leren reizen. Denk hierbij aan verkeerslessen op het speciaal onderwijs of een maatje in het openbaar vervoer.

Meerjarig beschikken

Voor die kinderen waarbij het leerlingenvervoer noodzakelijk blijft is er besloten om een meerjarige beschikking af te geven. Het is minder belastend voor ouders wanneer zij niet elk schooljaar opnieuw de aanvraag indienen en efficiënter voor de consulenten leerlingenvervoer.

Cijfers

Onderstaande cijfers van het schooljaar 2022-2023 vormen de nulmeting om het resultaat van het nieuwe beleid te monitoren.

In onderstaande tabel is het aantal leerlingen uit de gemeente 's-Hertogenbosch met een inschrijving op het speciaal (basis)onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs weergegeven.

Tabel: type onderwijs voor doelgroep leerlingenvervoer

Soort onderwijs	Aantal leerlingen op 1 oktober 2022
Speciaal basisonderwijs (buiten 's-Hertogenbosch)	5
Speciaal onderwijs	426
Voortgezet speciaal onderwijs	359
Totaal	790

Het merendeel van deze kinderen maakt gebruik van een vorm van leerlingenvervoer zoals blijkt uit onderstaand tabel.

Tabel: aanvragen leerlingenvervoer

Aanvragen leerlingenvervoer 2022-2023	Aantal voorzieningen
Aangepast vervoer (bus- of taxivervoer)	447
Combinatie aangepast vervoer en eigen vervoer	48
Eigen vervoer - kilometervergoeding auto	130
Eigen vervoer - fiets/brommer	2
Openbaar vervoer	30
Afwijzingen	6
Totaal	663